| | |
|---|---|
| **TÒA ÁN NHÂN DÂN**<br>**THÀNH PHỐ HÀ NỘI** | **CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**<br>**Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** |

Bản án số: 124/2017/HNGĐ-PT

Ngày: 03/11/2017

V/v: Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

**NHÂN DANH**
**NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

**Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:**

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lại Vĩnh Trung

Các Thẩm phán: Bà Nguyễn Thị Thanh Huyền

Ông Nguyễn Vũ Đông

Thư ký phiên tòa: Bà Đỗ Phương Minh, Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội: Ông Đỗ Đức Sơn, Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 03 tháng 11 năm 2017, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý 119/2017/TLPT-HNGĐ ngày 02 tháng 10 năm 2017 về việc: Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

Do bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 18/2017/HNGĐ-ST ngày 01/8/2017 của Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 185/2017/QĐ-PT ngày 12 tháng 10 năm 2017, giữa các đương sự:

1. **Nguyên đơn**: Chị **Nguyễn Thị C**, sinh năm 1989;

Địa chỉ: thôn Phù Đê, xã Tượng Lĩnh, huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam.

2. **Bị đơn**: Anh **Phan Văn A**, sinh năm 1982;

Địa chỉ: tổ dân phố Thượng 4, phường Tây Tựu, quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn: Ông Nguyễn Huy An - Luật sư thuộc Văn phòng luật sư Huy An, Đoàn luật sư thành phố Hà Nội.

3. Người kháng cáo: Anh Phan Văn A là bị đơn.

Tại phiên tòa: có mặt chị C, anh A, luật sư An.

**NỘI DUNG VỤ ÁN:**

Theo đơn khởi kiện và các lời khai tại Tòa án, nguyên đơn là chị Nguyễn Thị C trình bày:

Chị Nguyễn Thị C và anh Phan Văn A kết hôn năm 2013 và có 01 con chung là Phan Yến N, sinh ngày 15/9/2014. Do mâu thuẫn nên chị và anh Văn A đã giải quyết ly hôn và được Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm giải quyết thuận tình ly hôn vào ngày 28/4/2016. Khi ly hôn chị và anh A đã thỏa thuận giao cháu Phan Yến N, sinh ngày 15/9/2014 cho anh A trực tiếp nuôi dưỡng. Sở dĩ khi ly hôn chị đồng ý để cho anh Văn A nuôi dưỡng con vì: khi đó anh A và gia đình nhà chồng gây khó khăn cho chị, không cho chị mượn hộ khẩu và không cho chị làm thủ tục chuyển khẩu về nhà mẹ đẻ của chị nên chị không thể làm hồ sơ xin việc được, chị không có thu nhập để nuôi con, gia đình nhà chồng không tạo điều kiện để chị làm hồ sơ xin việc để chị phải bỏ lại con. Nay chị đề nghị Tòa án giải quyết thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn với các lý do sau:

Hiện nay chị đã có việc làm, chị đang làm việc cho công ty Samkyoung Vina của Hàn Quốc tại khu công nghiệp Đồng Văn, tỉnh Hà Nam, thu nhập mỗi tháng 6.622.788 đồng. Chị được mẹ đẻ là bà Nguyễn Thị Đ đồng ý, tạo điều kiện cho hai mẹ con chị ở cùng, bố mẹ chị cũng đã đồng ý cho chị một suất đất nhưng chưa làm xong thủ tục cho chị đứng tên sổ đỏ.

Ngoài ra, vì anh Văn A nghiện ma túy, không có công ăn việc làm, không có thu nhập. Trước khi kết hôn với chị, anh A đã từng nghiện ma túy và phải đi cai nghiện tại Trung tâm 2 năm, sau đó ở lại Trung tâm sau cai 2 năm nữa. Sau khi kết hôn về chung sống cùng nhau, chị lại phát hiện anh A tái nghiện, chị đã đi lấy thuốc về cho anh A tự cai nhưng chỉ được một, hai tháng anh lại tái nghiện. Chị nhận thấy anh A là người không có lập trường, anh hứa với gia đình rất nhiều lần nhưng rồi lại tái nghiện. Nay anh A nói rằng anh đang đi uống Methadol để cai nghiện, nhưng không thể đảm bảo là anh A không tái nghiện vì nhiều lần anh A cai rồi lại tái nghiện nên chị không tin tưởng giao con cho anh nuôi dưỡng.

Hiện nay cháu Yến N đang sống cùng với anh A và ông bà nội, nhưng chị thấy ông nội cháu thì bệnh tật, sức khỏe rất yếu, hiện đang nằm điều trị tại Bệnh viện Y học cổ truyền hàng tháng nay, bà nội cũng đã 66 tuổi, sức khỏe yếu, lại phải chăm sóc ông nên khó có điều kiện để phụ anh A chăm sóc cháu N. Việc anh A khai thu nhập của anh hàng tháng là hơn 10 triệu đồng thì chị thấy không đúng vì

chị ra chợ hoa nơi trước kia chị bán hàng thì mọi người đều nói rằng anh A hiện không đi bán hàng nên không thể có thu nhập như thế.

Sau khi chị và anh A ly hôn, chị thường xuyên lên thăm con, có hôm chị đến thăm con thì anh A gây sự, mắng chửi nên nhiều lần chị đã phải đến trường mầm non nơi cháu học để thăm. Nhiều lần chị đến thăm con và xin phép ông bà nội và anh A cho chị đón con về chơi khi gia đình chị có việc nhưng đều bị từ chối. Anh A còn nói, tòa đã giao con cho anh nuôi rồi thì anh có quyền, không cho chị đưa cháu đi chơi đâu hết.

Nay chị C tha thiết đề nghị Tòa án giải quyết cho chị được nuôi dưỡng cháu Phan Yến N và không yêu cầu anh A phải cấp dưỡng nuôi con.

- Bị đơn là anh Phan Văn A trình bày: Anh và chị C kết hôn năm 2013 và có 01 con chung là Phan Yến N, sinh ngày 15/9/2014. Do mâu thuẫn vợ chồng nên vợ chồng đã ly hôn vào tháng 4/2016 và được Tòa án giải quyết giao con chung cho anh trực tiếp nuôi dưỡng. Nay chị C khởi kiện yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi dưỡng con chung thì anh không đồng ý vì anh không muốn con phải thay đổi môi trường sống. Hiện nay anh và cháu N đang ở cùng bố mẹ đẻ anh là ông Phan Văn P, sinh năm 1946 và bà Hà Thị B, sinh năm 1953 tại phường Tây Tựu. Bố anh cũng già yếu, bị bệnh huyết áp cao, gút, loãng xương thường xuyên phải nằm viện điều trị. Cháu N ở với anh rất tốt, anh thường đưa đón con đi học, còn những hôm anh ở bệnh viện trông bố thì bà nội cháu đưa đi. Trước kia anh đi chợ hoa, thu nhập khoảng hơn 10 triệu đồng/tháng nhưng khoảng hơn một tháng nay do bố anh ốm phải nằm viện điều trị nên anh không đi chợ được nên không có thu nhập.

Trước kia anh có nghiện ma túy, năm 2009 anh có thời gian đi cai nghiện 2 năm tại Trung tâm Giáo dục lao động xã hội số 4 và 2 năm sau cai tại Trung tâm sau cai số 1 Hà Nội tại thôn Xuân Sơn, xã Xuân Khanh, Ba Vì, Hà Nội. Sau khi trở về đến cuối năm 2013 thì anh sử dụng lại, sau đó anh bị bắt và tạm giam 1 năm tại nhà tạm giam Công an huyện Ứng Hòa. Khi ra tù về anh lại tiếp tục sử dụng ma túy nhưng thời gian không nhiều, có khi nửa tháng mới sử dụng một lần. Sau đó gia đình khuyên bảo thì anh đã đi uống thuốc Methadol để cai nghiện tại Trung tâm chữa bệnh giáo dục lao động xã hội số 5 Xuân Phương từ ngày 09/5/2016 cho đến nay.

Về điều kiện nuôi con của chị C không tốt bằng anh hiện nay vì nhà của chị C còn rất nhiều trẻ con là con của anh trai, chị gái chị C ở. Chị C nói là khi chia tay không có điều kiện để mang con đi nhưng chị C lại không trợ cấp để nuôi con, chị C bảo anh nghiện mà chị C lại để con cho một người nghiện nuôi. Việc chị C nói là anh nghiện ma túy thì anh xác nhận đó chỉ là quá khứ, còn hiện nay anh đang uống

thuốc Methadol để cai nghiện, không còn sử dụng ma túy nữa. Anh đề nghị Tòa án giải quyết giao con cho anh nuôi dưỡng.

Tại bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 18/2017/HNGĐ-ST ngày 01/8/2017 của Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội đã quyết định:

*1. Chấp nhận đơn khởi kiện về việc xin thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn của chị Nguyễn Thị C đối với anh Phan Văn A.*

*1.1. Giao cháu Phan Yến N, sinh ngày 15/9/2014 cho chị Nguyễn Thị C trực tiếp nuôi dưỡng cho đến khi con thành niên hoặc có sự thay đổi khác.*

*1.2. Anh Phan Văn A có quyền đi lại, thăm nom, chăm sóc, giáo dục và nuôi dưỡng con chung, không ai được cản trở.*

*1.3. Ghi nhận sự tự nguyện của anh Phan Văn A cấp dưỡng tiền nuôi con mỗi tháng là 2.000.000 đồng cho đến khi cháu Phan Yến N đủ 18 tuổi hoặc có sự thay đổi khác.*

Bản án sơ thẩm còn quyết định về án phí và quyền kháng cáo của các bên đương sự theo quy định của pháp luật.

Không đồng ý với bản án sơ thẩm, ngày 04/8/2017 anh Phan Văn A có đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm và đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm giao cho anh tiếp tục được trực tiếp nuôi cháu Phan Yến N đến khi cháu đủ 18 tuổi.

* Tại phiên tòa phúc thẩm: các bên đương sự không tự thỏa thuận với nhau về việc giải quyết vụ án.

- Anh Văn A vẫn giữ nguyên đơn kháng cáo, đề nghị Tòa án giao cho anh tiếp tục nuôi dưỡng cháu N.

- Chị C đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm.

- Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn trình bày: anh A có đầy đủ điều kiện để tiếp tục trực tiếp trông nom, nuôi dưỡng con chung là cháu Phan Yến N. Chị C có sự thay đổi điều kiện nhưng không cơ bản vì về công việc thì chị phải đi làm xa, chị ở nhờ nhà mẹ đẻ nên không thể có nhiều thời gian, điều kiện chăm sóc con như anh A được. Vì vậy đề nghị Hội đồng xét xử sửa án sơ thẩm theo hướng không chấp nhận yêu cầu của chị C và tiếp tục giao cháu N cho anh A nuôi dưỡng.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội tham gia phiên tòa phát biểu quan điểm như sau:

Về tố tụng: Kể từ khi thụ lý vụ án đến khi xét xử phúc thẩm, việc chấp hành pháp luật tố tụng của Thẩm phán và Hội đồng xét xử đã đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; những người tham gia tố tụng đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: qua xem xét điều kiện của các bên đương sự trong việc nuôi dưỡng con chung thấy chị C có điều kiện hơn nên Tòa án cấp sơ thẩm xử chấp nhận đơn xin thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn của chị C là có căn cứ nên đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận kháng cáo của anh A, giữ nguyên bản án sơ thẩm của Toà án nhân dân quận Bắc Từ Liêm.

**NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

Chị Nguyễn Thị C và anh Phan Văn A đã ly hôn theo theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 76/2016/QĐST-HNGĐ ngày 28/4/2016 của Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm. Chị C và anh A có 01 con chung là Phan Yến N, sinh ngày 15/9/2014. Tại quyết định trên đã ghi nhận sự thỏa thuận của anh, chị là giao cháu Phan Yến N cho anh Phan Văn A trực tiếp nuôi dưỡng kể từ tháng 5/2016 cho đến khi cháu N đủ 18 tuổi hoặc đến khi có sự thay đổi khác.

Theo anh A trình bày thì quá trình nuôi dưỡng, cháu N ở với anh cùng ông bà nội rất tốt, cháu hiện đang học lớp mẫu giáo bé tại Trường mầm non Tây Tựu, cháu có sức khỏe tốt, tâm sinh lý phát triển bình thường và luôn được sự quan tâm, chăm sóc của anh và gia đình anh. Khi anh và chị C ly hôn, chị C đã bỏ quyền nuôi cháu khi cháu còn rất nhỏ và rất cần sự chăm sóc của người mẹ. Đến nay cháu N đã cứng cáp, đang sống ổn định với anh nên anh không đồng ý để chị C được nuôi con chung, mà đề nghị Tòa án giao cho anh tiếp tục được trực tiếp nuôi cháu Phan Yến N đến khi cháu đủ 18 tuổi.

Xét thấy, nguyện vọng xin được trực tiếp nuôi dưỡng con chung của anh A và chị C là chính đáng; đây là quyền và nghĩa vụ của anh, chị sau khi ly hôn đối với con, nhưng việc giao con cho ai trực tiếp nuôi dưỡng phải xem xét điều kiện tốt nhất về mọi mặt nhằm đảm bảo sự phát triển tâm sinh lý cho con. Qua xem xét các tài liệu có trong hồ sơ cũng như lời khai của anh A thì thấy hiện nay anh A làm tự do, thu nhập không ổn định, bố đẻ anh đã già yếu, hay phải nằm viện điều trị, anh cũng thỉnh thoảng phải ở bệnh viện để chăm sóc bố anh. Ngoài ra, theo lời khai của

chị C thì trong thời gian anh A trực tiếp nuôi dưỡng cháu N, anh và gia đình chưa tạo điều kiện cho chị C thăm nom con, làm ảnh hưởng quyền thăm nom con của chị cũng như quyền lợi của cháu N. Bên cạnh đó anh A vẫn đang phải uống thuốc Methadol để cai nghiện. Trong khi hiện nay chị C hiện làm cho công ty Samkyoung Vina của Hàn Quốc, chị C chứng minh được thu nhập ổn định, chị lại được sự hỗ trợ của mẹ đẻ về chỗ ở, nên Hội đồng xét xử thấy việc giao cháu N cho chị C trực tiếp nuôi dưỡng sẽ tốt hơn và cũng đảm bảo được quyền lợi của phụ nữ và trẻ em gái.

Do vậy, Tòa án cấp sơ thẩm chấp nhận việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn của chị C, giao cháu N cho chị C trực tiếp nuôi dưỡng là phù hợp với điều kiện thực tế và đúng quy định của pháp luật. Do vậy, kháng cáo của anh A không được chấp nhận.

Về cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn: Tại phiên tòa sơ thẩm anh A tự nguyện cấp dưỡng nuôi con mỗi tháng 2.000.000 đồng, chị C cũng đồng ý nên Tòa án cấp sơ thẩm ghi nhận sự tự nguyện của anh A về cấp dưỡng nuôi con là phù hợp với quy định của pháp luật, cần giữ nguyên.

Phát biểu của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội tại phiên tòa phù hợp nhận định của Hội đồng xét xử và phù hợp với các quy định của pháp luật nên được chấp nhận. Không chấp nhận quan điểm của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn tại phiên tòa.

Về án phí: Do Tòa án cấp phúc thẩm giữ nguyên bản án sơ thẩm nên anh A phải chịu án phí phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên;

## QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các điều 81, 82, 83 và 84 Luật hôn nhân và gia đình.

Căn cứ vào khoản 4 Điều 147, khoản 1 Điều 148, khoản 1 Điều 308, Điều 313 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Xử: Giữ nguyên bản án sơ thẩm số 18/2017/HNGĐ-ST ngày 01/8/2017 của Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội và quyết định như sau:

1. Chấp nhận đơn khởi kiện về việc xin thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn của chị Nguyễn Thị C đối với anh Phan Văn A.

1.1. Giao cháu Phan Yến N, sinh ngày 15/9/2014 cho chị Nguyễn Thị C trực tiếp nuôi dưỡng kể từ tháng 11/2017 cho đến khi con thành niên (đủ 18 tuổi) hoặc có sự thay đổi khác.

1.2. Anh Phan Văn A có quyền đi lại, thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung, không ai được cản trở.

1.3. Ghi nhận sự tự nguyện của anh Phan Văn A cấp dưỡng tiền nuôi con mỗi tháng là 2.000.000 đồng kể từ tháng 11/2017 cho đến khi cháu Phan Yến N đủ 18 tuổi hoặc có sự thay đổi khác.

2. Về án phí: Chị Nguyễn Thị C phải chịu 300.000 đồng tiền án phí hôn nhân và gia đình sơ thẩm, được trừ vào 300.000 đồng tạm ứng án phí sơ thẩm chị C đã nộp theo biên lai thu số 05569 ngày 07/6/2017 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

Anh Phan Văn A phải chịu 300.000 đồng tiền án phí phúc thẩm, được trừ vào 300.000 đồng tạm ứng án phí phúc thẩm anh A đã nộp theo biên lai thu số 05401 ngày 09/8/2017 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án 03/11/2017.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM**
**THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

***Nơi nhận:***
- Viện kiểm sát NDTP Hà Nội;
- Các đương sự;
- Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm;
- Chi cục Thi hành án dân sự quận Bắc Từ Liêm;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**Lại Vĩnh Trung**